

JAARVERSLAG 2022

MEI 2023

Dier&Recht
advocaat van de dieren

INHOUD

1.	INLEIDING	4
	Voorwoord	4
	Kerncijfers 2022	7
1.2	Plannen voor 2023	9
2.	IN ACTIE VOOR DE DIEREN	13
3.	ORGANISATIE	32
3.1	Missie	32
3.2	Visie	32
3.3	Organisatiestructuur	32
3.4	Raad van toezicht	33
3.5	Medewerkers	34
3.6	Samenwerking	35
4.	FONDSENWERVING	37
4.1	Uitgangspunten	37
4.2	Activiteiten in 2022	37
4.3	Resultaten	38
5.	FINANCIEEL VERSLAG	44
5.1	Jaarrekening 2022	44
5.2	Samenstellingsverklaring van de accountant	54

1. INLEIDING

VOORWOORD

Mensen en hun omgang met dieren blijven me verbazen. Als je weet dat wij ook dieren zijn, met vergelijkbare behoeftes en emoties, als je je maar enigszins kunt verplaatsen in het gevoelsleven van een dier, dan is de praktijk van de meeste dierhouderijen surrealistisch. Miljoenen dieren die alleen leven om zo snel mogelijk te worden geslacht? Hoe zijn we als mensheid zo ver gekomen, vraag ik me af.

Want wat een bizarre en egocentrische veronderstelling dat ons gevoelsleven wezenlijk zou verschillen met dat van andere dieren. Als constante verveling mensen ongelukkig maakt, waarom zou dat voor varkens dan niet zo zijn? Als mensen depressief worden wanneer je ze opsluit, dan is het toch logisch dat ook kalveren onder opsluiting lijden? En als wij plezier halen uit sociale interactie met soortgenoten, zou dat dan niet ook voor paarden gelden?

Toch wordt waarschijnlijk eerder de kijk op dieren van mij en mijn collega's bij Dier&Recht wereldvreemd gevonden. Dieren serieus nemen als levende wezens met een eigen autonomie, dat is in onze mensenmaatschappij nog niet zo normaal.

Dit is voor Dier&Recht het vertrekpunt geweest. Als organisatie zetten we ons grofweg in voor twee dingen. Om de publieke opinie te beïnvloeden, openbaren we situaties waarin dieren lijden. En daaropvolgend proberen we mensen te motiveren om hun gedrag te veranderen ten gunste van de dieren. Dat doen we met wetenschappelijke argumenten, met schokkende informatie en als het moet door rechtszaken aan te gaan.

Het openbaren van ellende kan soms zwaar en confronterend zijn, maar het besef dat de publieke opinie verandert door ons werk en dat van onze collega-organisaties is enorm hoopgevend. Het goede nieuws is ook dat mensen volgens onderzoek steeds meer om het welzijn van dieren geven. Maar er is sprake van een vreemde paradox.

Ondanks het toenemende 'gevoel voor dieren' zijn we in Nederland nog steeds niet veel minder vlees gaan eten. Wanneer zal al die diervriendelijkheid een keer echt tot verandering leiden? En waarom gaat dit niet sneller met alles wat we nu weten over dieren? Dat kan me lang bezighouden. Blijkbaar handelen we lang niet altijd in lijn met wat we beoordelen als goed. Gewoontes, tradities, belangen, schuldgevoelens... Er zit kennelijk van alles in de weg tussen voelen dat het anders zou moeten zijn en echt actie ondernemen.

Iets proberen te veranderen in deze wirwar van motivaties en belangen maakt ons werk heel interessant. Het maakt het bij vlagen ook enorm frustrerend. Maar boven alles staat toch de wetenschap dat de golf in beweging is, de goede kant op. Met ieder nieuw inzicht over dieren is er weer meer compassie beschikbaar. Met iedere persoon die zich achter de oren krabt en een andere beslissing maakt dan voorheen, verschuiven we naar een eerlijker toekomst. Het is een groot voorrecht om je daar elke dag samen met collega's en gesteund door duizenden dierenvrienden voor in te kunnen zetten.

Frederieke Schouten, directeur

KERNCIJFERS 2022

6.200
donateurs

398.100
websitebezoekers

59.000
abonnees
e-mailnieuwsbrief

350
media-items op radio
en tv, in kranten en
vakbladen

65.000
Facebookvolgers

8.800
Instagramvolgers

€ 363.000
gedoneerd door onze
trouwe achterban

1.2 PLANNEN VOOR 2023

VOOR DE KOEIEN EN KALFJES

In 2023 blijven we aandacht vragen voor het lot van de kalfjes die worden geboren in de zuivelindustrie. Een koe geeft alleen melk omdat ze een kalfje krijgt en dat kalfje wordt vervolgens afgedankt als 'restproduct'. Daar staan te weinig mensen bij stil, vinden wij. Het is ons echter de afgelopen jaren duidelijk geworden dat koeienzuivel in Nederland nog te normaal is om al te grote stappen te zetten. In 2021 spande boerenactiegroep Agractie een kort geding aan tegen onze posters over het leed van de kalfjes in de zuivelindustrie. De posters moesten worden verwijderd, maar dankzij het winnen van een bodemprocedure in 2022 mogen we toch weer zeggen dat zuivel ernstig dierenleed veroorzaakt. We laten daarom de eerder verboden posters in 2023 nog een keer zien in de publieke ruimte.

Ook zetten we ons in 2023 in om een einde te maken aan langeafstandstransporten met jonge kalfjes. En we strijden via een rechtszaak voor een betere leefomgeving voor kalveren.

VOOR DE PAARDEN

We blijven aandacht besteden aan de extreme omgang met paarden in de topsport. Deze dieren kiezen er niet voor om topsporter te zijn. Ze worden er met pijn en angst toe gedwongen. Als dieren lijden, spreek je wat ons betreft niet van 'sport' maar van onderdrukking.

We hebben juridische procedures lopen tegen slechte huisvesting van paarden. Veel paarden staan vrijwel de hele dag opgesloten in een box of in een stand, zonder vrije beweging en fysiek contact met soortgenoten. Dit is volstrekt onnatuurlijk en in strijd met de essentiële behoeftes van dit kuddedier. Eenzame opsluiting is in strijd met de wet en die wet moet worden nageleefd.

VOOR DE HONDEN EN KATTEN

Begin 2023 kondigde minister Adema al een houdverbod voor kortsnuiten aan, maar dit weerhoudt ons niet ook dit jaar weer volop de strijd voor gezonde honden- en kattensnuiten aan te gaan. We zetten ons in voor een snelle invoering én handhaving van de nieuwe wet. Ook zoeken we contact met andere organisaties in Europa om onze publiekscampagne 'Koop geen kortsnuit' zo breed mogelijk te verspreiden.

In 2023 is er naar verwachting een zitting over ons beroep in de zaak tegen het afschieten van katten door jagers in Friesland. We hopen dat een verbod erdoor komt in de laatste provincie die het afschot van katten nog toestaat.

VOOR ALLE DIEREN

In samenwerking met tv-programma EenVandaag vragen we opnieuw aandacht voor de zogenaamde risicobedrijven. Dit zijn veehouderijen waar ernstige

mishandeling en verwaarlozing van dieren stelselmatig voorkomt, onder toezicht van de overheid. Het is volstrekt onacceptabel dat er slap wordt opgetreden tegen ernstige overtredingen en dierverwaarlozing wordt gedoogd. En het is nóg schrijnender dat we dit na beloftes in 2019 nu opnieuw onder de aandacht moeten brengen omdat er niets verbeterd is.

In Europa worden de dierenwelzijnswetten de komende jaren herzien. De wetgeving die dieren moet beschermen in de stal, tijdens het transport én in het slachthuis wordt in zijn geheel vernieuwd. Er ligt dus een enorme kans om het leven van alle dieren in Europa grondig te verbeteren. Maar uiteraard zijn de tegenkrachten enorm. Wij zetten alles op alles om als lid van Eurogroup for Animals, invloed uit te oefenen op de nieuwe wetten en er het best mogelijke uit te slepen voor de dieren.

Voor de organisatie en het team

In 2023 blijft duurzaam werkgeverschap belangrijk. Effectiviteit en open feedback in het team krijgt doorlopend aandacht. We werken aan vertrouwen binnen het team en willen dat stress en werkdruk beheersbaar en bespreekbaar zijn. Daarnaast verdiepen we ons nog meer in de dieren waar we voor opkomen, onder andere door meer te leren over hun cognitieve vermogens en hun gevoelsleven. En we leren bij over de psychologie van gedragsverandering.

FINANCIËN

De begrote inkomsten voor 2023 zijn € 467.000. Dat is bijna € 57.000 minder dan in 2022. We verwachten een lichte stijging van de inkomsten uit periodieke donaties. Daar tegenover staat dat we minder subsidies van dierenwelzijnsfondsen verwachten. Deze bijdragen waren in 2022 hoog. In 2022 ontvingen we verder onverwachte inkomsten uit ingebrekestellingen, legaten en gewonnen rechtszaken. Deze zijn niet begroot voor 2023.

Er zijn geen grote wijzigingen in ons personeelsbestand gepland in 2023. Meer details over de begroting 2023 zijn te vinden in het financiële jaarverslag.

2. IN ACTIE VOOR DE DIEREN

In 2022 hebben we de onderstaande campagnes en acties uitgevoerd. Aan enkele voorgenomen acties zijn we door tijdgebrek of veranderd inzicht niet of niet volledig toegekomen.

DIER&RECHT WINT RECHTZAAK TEGEN AGRACIE OVER STOPPEN MET ZUIVEL-POSTER

Na een lange juridische strijd mag Dier&Recht van de rechter sinds 24 november 2022 weer publiekelijk zeggen dat zuivel ernstig dierenleed veroorzaakt.

In augustus 2021 plaatsen we posters op straat met de tekst: "Zuivel veroorzaakt ernstig dierenleed. Kalfjes worden direct na de geboorte weggehaald bij de moeder." Boerenactiegroep Agractie spant daarop een kort geding aan om de posters te verbieden. De rechter oordeelt dat het scheiden van koe en kalf inderdaad dierenleed veroorzaakt, maar dat onvoldoende is aangetoond dat dit leed daadwerkelijk 'ernstig' is. Wij moeten de posters verwijderen.

In ons hoger beroep wordt tot veler verbazing het voorlopige oordeel van de kortgedingrechter overgenomen. Wij zijn het niet eens met dit oordeel en starten een bodemprocedure. Agractie ziet de bui al hangen en gooit deze keer vroegtijdig de handdoek in de ring. De rechtbank besluit dat Dier&Recht inderdaad mag zeggen dat zuivel ernstig dierenleed veroorzaakt. Agractie mag deze uitlating niet meer bestempelen als lasterlijk en onrechtmatig. Daarnaast moet de boerenactiegroep een rectificatie plaatsen en een schadevergoeding betalen aan Dier&Recht.

Het is een belangrijke uitspraak voor organisaties als de onze; we moeten ons vrij kunnen uitspreken over dierenleed en andere maatschappelijke problemen.

← *Dier&Recht mag het weer publiekelijk zeggen: zuivel veroorzaakt ernstig dierenleed. Met behulp van crowdfunding vertonen we de veelbesproken poster in februari 2023 weer een week op straat. Foto: Maarten Nauw/Dier&Recht*

NIEUWE POSTERCAMPAGNE OVER ZUIVEL

In juni sieren drie nieuwe Stoppen met Zuivel-posters het straatbeeld in Amsterdam, Haarlem, Utrecht, Den Haag, Rotterdam en Breda. We laten consumenten zien dat zuivel niet zo onschuldig is als reclames ons voorspiegelen. Op stoppenmetzuivel.nl informeren we consumenten over het treurige lot van kalfjes en melkkoeien. Ook bieden we plantaardige alternatieven aan voor zuivelproducten.

Deze campagne is bekroond met een Vegan Award in de categorie 'Beste vegan initiatief'.

↓ Met drie posters in zes grote steden belichten we de onbekende leefomstandigheden van kalfjes uit de zuivelindustrie. Foto: Maarten Nauw/Dier&Recht

De meeste mensen weten bar weinig over het lot van kalfjes uit de zuivelindustrie. 'Kalvin, het gemiddelde kalf' geeft een kijkje in zijn dagelijkse realiteit.

EVALUATIE

Vanuit onze achterban kregen we gemengde reacties op de ondertoon van de animatie. Veel mensen waren blij met het grote bereik van de tv-spot maar een aantal mensen vond deze duister en cynisch. Uiteraard vinden wij het leed van de kalfjes allesbehalve grappig. Dat de cynische toon niet bij iedereen goed viel, nemen we serieus. We blijven de toon van onze uitingen goed toetsen.

OVERTREDINGEN OP KALVERBEDRIJF AANGEPAKT

Met undercoverbeelden van dierenwelzijnsorganisatie L214 onthullen we ernstige overtredingen op een Franse vestiging van het Nederlandse kalverbedrijf Denkavit. Kalfjes worden gestompt, geduwd en geslagen. Wij roepen Denkavit op om maatregelen te nemen. Het bedrijf reageert direct en start met cameratoezicht en strengere regels voor het personeel.

ONDERZOEK NAAR EU-SUBSIDIES VOOR VLEES- EN ZUIVELRECLAMES

Dier&Recht onderzoekt voor het tweede jaar op rij de Europese subsidies voor de promotie van vlees en zuivel. Voor 2023 kent de Europese Unie ruim 34 miljoen euro toe aan reclamecampagnes voor vlees en zuivel. In 2022 was dat nog 54 miljoen, een daling van bijna 36 procent. Ook de subsidie voor gemengde campagnes waar vlees- of zuivelproducten een onderdeel van zijn, daalde iets; van 39 naar 37 miljoen.

De daling is een stap in de goede richting, maar nog steeds worden er miljoenen euro's belastinggeld verspild aan reclames voor vlees en zuivel. Deze reclamesubsidies gaan niet alleen lijnrecht in tegen de klimaat- en gezondheidsambities van de Europese Commissie, ze dragen ook bij aan het in stand houden van dierenleed.

De Commissie heeft toegezegd om in het eerste kwartaal van 2022 met een herziening te komen van de subsidieregeling voor voorlichting en afzetbevordering van landbouwproducten. Maar de nieuwe regeling is eind 2022 nog altijd niet gepresenteerd.

Ook in 2023 doet Dier&Recht onderzoek naar de EU-promotiesubsidies voor vlees en zuivel. Onze verwachting is dat de Europese Commissie in 2023 eindelijk het voorstel indient voor de nieuwe subsidieregels. Wij blijven de Commissie oproepen: verstrek alleen nog subsidies voor de promotie van duurzame en plantaardige producten!

Het onderzoek van Dier&Recht naar de Europese subsidies voor vlees- en zuivelreclames haalt de voorpagina van Trouw.

De overheid is eigenlijk een recidivist

Nationale Ombudsman Reinier van Zutphen, de Verdieping 6|7

Daling • Europa geeft significant minder subsidies voor vleesreclame, waarschijnlijk vanwege de duurzamere landbouwplannen. Maar een subsidiestop is nog ver weg.

EU besteedt veel minder geld aan promotie van vlees

Maarten van Gestel
redactie duurzaamheid&economie

De Europese Unie gaf in 2022 de helft minder uit aan subsidies voor vleesreclames dan het jaar ervoor. Ook naar reclames voor zuivel ging minder geld, terwijl reclames voor andere producten, zoals groente en fruit, juist meer steun kregen. Dat blijkt uit onderzoek van dierenbeschermingsorganisatie Dier&Recht, die de 153 miljoen euro aan jaarlijkse subsidies voor voedselpromotie onder de loep nam.

"We zijn blij dat we eindelijk een daling zien", zegt campagneleider Erik Peschier. De subsidies voor vlees zijn al langer omstreven. De Europese Commissie had twee jaar geleden plannen om ze te schrappen, tot dit onder druk van de landbouwlobby en conservatieve partijen niet doorging. Volgens Peschier staan de subsidies haaks op de Europese klimaatdoelen. "Europa zou alleen subsidie moeten geven voor duurzame producten. Vlees en zuivel vallen daar volgens ons niet onder."

Toch is er volgens de Europese Commissie geen doelgericht beleid om minder subsidies aan vlees- en zuivelreclames te geven, benadrukt een woordvoerder vanuit Brussel. Er staat wel een herziening gepland om de subsidiërichtlijnen te verduurzamen, maar die is al dik een half jaar uitgesteld, omdat er 'intern' nog onenigheid over is. De afname van subsidies voor vleesreclames in 2022 betekent dus niet per se het begin van een trend.

Toekomstbestendig
Tegelijkertijd onderstreept Brussel dat het de helft van het subsidiebudget heeft afgestemd met de 'Farm to Fork'-strategie, die de Europese landbouw moet verduurzamen en toekomstbestendig moet maken. In 2022 moest bijvoorbeeld 32 miljoen euro naar reclame voor biologische producten en 19 miljoen naar die voor groente en fruit. Waarschijnlijk leidde dit tot de afname van reclames voor (rood) vlees. Hiervan zegt de Commissie tevens de consumptie enigszins te willen ontmoedigen, niet zozeer om het klimaat, maar om het risico op kanker.

De EU kent van oudsher een

In het kort

De EU gaf dit jaar de helft minder uit aan subsidies voor vleesreclames dan in 2021

Een trend is dit nog niet, het is 'geen doelgericht beleid'

Voor een subsidiestop voor vleesreclames is in Brussel de landbouwlobby te sterk

subsiëregeling voor voorlichting en afzetbevordering van agrarische producten. Het is bedoeld als steun voor boeren, via campagnes als 'Kip, het meest veelzijdige stukje vlees' en 'Become a beefitarian'. Ook de partijen achter de pro-vleescampagne Nederland Vleesland doen vaak aanspraak op de Europese miljoenen, bijvoorbeeld om de verkoop van kalfsvlees te bevorderen. Nederland wil dat dit soort subsidies alleen nog naar echt duurzame producten gaat, en niet naar vlees, zei voormalig minister van landbouw Henk Staghouwer eerder dit jaar. Andere landen, zoals Italië, Spanje en Frankrijk, zijn minder progressief. In 2021 gaf de EU zodoende 27 miljoen euro subsidie puur om vlees te promoten.

'Mandpromoties'

In 2022 is dat bedrag gedaald naar 13 miljoen euro. Reclames voor zuivel – waarvan de impact op het klimaat ook aanzienlijk is – kregen dit jaar 21 miljoen euro subsidie, zo'n twintig procent minder. Ook 'mandpromoties' – waarin verschillende landbouwproducten samen voorkomen – kregen enkele procenten minder. Wel was het totaalbudget voor 2022 iets kleiner: 153 miljoen tegen 173 miljoen euro in 2021.

Peschier hoopt dat de aanstaande herziening van de subsidiërichtlijnen voor ingrijpende veranderingen gaan zorgen. "Je ziet dat Europa achterloopt op Nederland. In Nederland zetten enkele steden stappen om vleesreclames in de publieke ruimte te verbieden, terwijl Europa dit soort reclames betaalt. Vrij absurd."

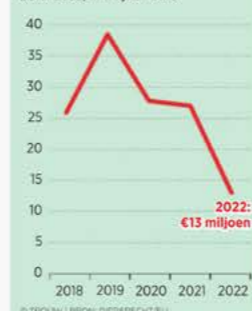
Kijkend naar de ambitieuze Europese klimaatwetten die de afgelopen weken zijn aangekondigd, lijkt een subsidiestop voor vleesreclames voor de hand liggend. Toch is dit niet evident. De landbouwlobby in Brussel is sterk, en ook veel Europarlementariërs vinden de huidige subsidieregels prima.

Zo zei Annie Schreijer-Pierik (CDA) eerder dat ze liever wil dat EU-wetgeving zich toespist op 'misleiding' door de vega-industrie tegen te gaan. Benamingen als 'hamburger' en 'worst' voor vegetarische producten zijn volgens de christendemocraat pas echt schadelijk.

'Europa zou alleen subsidie moeten geven voor duurzame producten'

Erik Peschier van Dier&Recht

EU-subsidie voor vleesreclame 2018-2022, in miljoen euro

© TROUW | BRON: DIER&RECHT/ELI

ADVERTENTIE

ZUIVELSECTOR OP DE VINGERS GETIKT DOOR RECLAME CODE COMMISSIE

De Nederlandse Zuivel Organisatie (NZO) beweert op haar website dat er geen duurzame en gezonde plantaardige alternatieven zijn voor zuivel. We vechten deze onzinnige bewering aan bij de Reclame Code Commissie (RCC), die ons volledig in het gelijk stelt. Volgens de RCC is de uiting inderdaad misleidend en in strijd met zowel de Nederlandse Reclame Code als de Milieu Reclame Code. De NZO verwijderd hierop de misleidende bewering van hun site.

POSTERACTIE IN DEN HAAG: 'PIET, VERGEET ONS NIET!'

Samen met Varkens in Nood onderzoekt Dier&Recht de miljardensubsidies voor de vee-industrie. De overheid investeerde de afgelopen twintig jaar minimaal 4,6 miljard euro om de uitstoot van de veehouderij te verminderen. Een groot deel van deze miljarden werd uitgegeven aan technische innovaties. Van de beloofde verbeteringen voor het milieu kwam weinig terecht maar deze 'innovaties' hadden in veel gevallen wél enorme negatieve gevolgen voor het dierenwelzijn.

Toch presenteert het kabinet in november 2022 opnieuw plannen met vergelijkbare maatregelen voor de stikstofproblematiek. Minister Adema praat met boeren, industrie en natuurorganisaties over de toekomst van de landbouw. Dierenorganisaties zijn niet welkom aan de onderhandeltafel. Volgens de betrokken partijen gaat het Landbouwakkoord over stikstof en verdienmodellen en heeft dierenwelzijn daar niks mee te maken. Maar de afspraken die nú worden gemaakt, bepalen de toekomst van de 120 miljoen dieren die dagelijks lijden in de vee-industrie. Met een petitie en een postercampagne in Den Haag roepen wij minister Piet Adema op om dierenwelzijnsorganisaties – maar vooral de dieren! – te betrekken bij de toekomst van de landbouw.

De Partij voor de Dieren dient in dezelfde week een motie in om geen belastinggeld meer te steken in technische innovaties die het welzijn van dieren verslechteren. Alle partijen steunen de motie!

In de week van het begrotingsdebat over de landbouw hangen we posters rond het Binnenhof met een oproep aan de minister: "Piet, vergeet ons niet". Foto: Maarten Nauw/Dier&Recht

ZORGEN OM RECORDAANTAL IERSE KALFJES

In maart slaan we alarm over de grote hoeveelheid Ierse kalfjes die Nederland importeert. In de eerste tien weken van 2022 zijn dat er drie keer zoveel als in dezelfde periode van 2021. En dat terwijl de vorige minister van Landbouw, Carola Schouten, juist een einde wilde maken aan de langeafstandstransporten.

In antwoord op Kamervragen van de Partij voor de Dieren blijkt ook de nieuwe landbouwminister, Henk Staghouwer, onaangenaam verrast door de sterk toegenomen import van kalfjes uit Ierland. De minister wil zich bij de aanpassing van de Europese transportverordening inzetten voor een Europees verbod op langeafstandstransporten van ongespeende dieren, zoals jonge kalveren. Ook de nieuwe minister, die in oktober 2022 aantreedt, herinneren we aan deze belofte. Piet Adema lijkt zich eveneens serieus hard te willen maken voor een verbod.

In 2022 wisselden drie ministers elkaar af op Landbouw, allen van de ChristenUnie. Carola Schouten wordt op 10 januari 2022 opgevolgd door Henk Staghouwer. Die stapt op 5 september op en wordt daarna weer tijdelijk vervangen door Carola Schouten. Sinds 3 oktober bekleedt Piet Adema de post.

↑ In de eerste tien weken van 2022 importeert Nederland drie keer meer kalfjes uit Ierland dan in dezelfde periode van het jaar ervoor.

KLEIN SUCCES IN CAMPAGNE TEGEN MISHANDELING VAN DRACHTIGE MERRIES; WORDT VERVOLGD

Ondanks een daling van 25 procent in de afgelopen jaren wordt op IJslandse 'bloedboerderijen' nog steeds met grof geweld bloed afgetapt bij drachtige merries. Het bloed van de merries bevat het zwangerschapshormoon PMSG, dat de Europese vee-industrie gebruikt om de vruchtbaarheid van varkens en koeien te verhogen. Ondercoveronderzoek van Animal Welfare Foundation en Tierschutzbund Zürich brengen de mishandelingen aan het licht.

Samen met bijna 25.000 ondertekenaars roepen wij eind 2021 de Europese Commissie in een brandbrief op om de import en de productie van dit omstreden hormoon te verbieden. De brief sturen we ook naar demissionair minister Schouten. Op Kamervragen van de Partij voor de Dieren schrijft haar opvolger, minister Staghouwer, begin 2022 dat elke praktijk waarbij dieren worden mishandeld, onacceptabel is. Volgens de minister is het echter niet mogelijk om de import en productie van PMSG te verbieden, omdat er geen dierenwelzijnseisen zijn opgenomen in de regels voor diergeneesmiddelen. De PvdD wijst erop dat de nieuwe regels daarvoor eind 2021 al van kracht zouden gaan en dient een motie in om het proces alsnog te versnellen. Die motie wordt met een ruime meerderheid aangenomen door de Tweede Kamer.

In april dient Dier&Recht samen met zestien andere dierenrechtenorganisaties een officiële klacht in bij de toezichthoudende autoriteit van de Europese Vrijhandelsassociatie. In juni besluit het IJslandse ministerie van Landbouw de productie van PMSG voorlopig niet te verbieden, maar wel extra regels op te stellen. Onze campagne is nog niet ten einde.

← *Samen met meerdere internationale dierenwelzijnsorganisaties strijdt Dier&Recht voor een einde aan de mishandeling van drachtige merries op IJsland. Foto: Animal Welfare Foundation/Tierschutzbund Zürich*

POSTERCAMPAGNE TEGEN PAARDENSPORT

Van 11 tot en met 13 maart zijn de Brabanthallen in Den Bosch het toneel van het grote internationale paardensportevenement The Dutch Masters. Een goed moment om mensen te wijzen op het dierenleed dat onlosmakelijk is verbonden met de paardensport. Tijdens de wedstrijden vertonen paarden veel signalen van stress en pijn.

Een week lang hangen onze posters door heel Den Bosch. De boodschap is helder: paardensport gaat altijd samen met dierenleed. Uit de reacties blijkt echter dat veel mensen nog twijfelen. Eén van de meest gehoorde argumenten: 'Als een paard het zelf niet zou willen, zou hij het niet doen.'

Vanaf 2023 komen we daarom met een nieuwe insteek voor de campagne tegen paardensport. We benadrukken dat de vrije wil van paarden systematisch wordt gebroken door 'aangeleerde hulpeloosheid'. Zo leren paarden tijdens een langdurig trainingsprogramma met pijn en dwang dat ze zelf geen invloed hebben op wat hen overkomt. Ook tonen we mensen hoe ze het lijden van paarden zelf kunnen herkennen.

↓ *In de topsport worden paarden met angst en pijn gedwongen tot extreme prestaties.*

ONDERZOEK NAAR PIJNLIJKE DWANGMIDDELEN IN DRAFSPORT

De draf sport gebruikt extreem veel pijnlijke dwangmiddelen. Onze petitie voor een verbod op dwangmiddelen in de paardensport is meer dan 30.000 keer ondertekend. De VDD ziet hierin aanleiding om Kamervragen te stellen over het welzijn van paarden in de sport. Minister Adema erkent de problemen en laat het gebruik van alle hulp- en trainingsmiddelen in de paardensport onderzoeken door Aeres Hogeschool. Aan de hand van de uitkomst wordt het wedstrijdreglement aangescherpt. Het onderzoek wordt waarschijnlijk afgerond in het najaar van 2023.

↓ *In de draf sport hangt het hoofd van een paard vol met dwangmiddelen. Sommige daarvan zijn in andere takken van paardensport al lang verboden.*

CROSSCOUNTRY IS DIERENLEED

In september 2022 trekken we aan de bel over de extreme risico's voor paarden in de crosscountry. Deze wedstrijd over gevaarlijke hindernissen is een van de hoofdacts van de jaarlijkse Military in Boekelo. Er gebeuren regelmatig afschuwelijke ongelukken, soms met dodelijke afloop. Ook op de crosswedstrijden die wij bezochten, ging het geregeld mis.

We vinden het onacceptabel dat de gezondheid en levens van dieren op het spel worden gezet voor het vermaak van mensen. Ruiters kiezen bewust voor de enorme risico's, maar hun paarden krijgen geen keuze. De door ons op social media gedeelde beelden veroorzaken veel verontwaardiging. We beraden ons op vervolgacties in 2023.

↓ *De uitdagende hordes van een crosswedstrijd veroorzaken veel valpartijen. Blessures zijn soms zo ernstig, dat paarden nog tijdens de wedstrijd uit hun lijden worden verlost.*

VEEL STEUN VOOR DE ZAAK VAN DE KORTSNUIT

Al jarenlang vraagt Dier&Recht aandacht voor de slechte gezondheid van de kortsnuitige hond. Deze honden zijn erg populair en worden veel gebruikt in media en reclames. Hun extreme uiterlijk veroorzaakt echter tal van ernstige aandoeningen als chronische ademnood, oogontstekingen en hoofdpijn. Sinds 2018 schrijven wij bedrijven en organisaties aan om geen kortsnuiten meer te tonen in reclames. Inmiddels hebben al meer dan 200 bedrijven dit toegezegd, in 2022 zijn KPN, Philadelphia, A. Vogel en KLM aan die lijst toegevoegd.

↓ *Honden met een korte snuit zijn populair vanwege hun 'koddige' uiterlijk. Maar dat uiterlijk veroorzaakt veel gezondheidsklachten.*

LOBBY VOOR HANDELSVERBOD KORTSNUITIGE HONDEN

In april laat Dier&Recht samen met tien andere organisaties onderzoek doen naar de mogelijkheden van een handelsverbod voor de kortsnuit. De minister vreest dat het vrije handelsverkeer van goederen tussen lidstaten niet beperkt kan worden. Maar uit ons onderzoek blijkt dat een handelsverbod wél mogelijk is binnen de bestaande wetgeving. De minister neemt onze bevindingen mee in zijn eigen onderzoek.

In januari 2023 besluit de minister nog een stap verder te gaan en kondigt hij een houdverbod aan voor honden en katten die lijden onder hun uiterlijke kenmerken. Een groot succes! De precieze bepalingen worden in 2023 uitgewerkt door de faculteit Diergeneeskunde van Universiteit Utrecht.

GROTE PUBLIEKSCAMPAGNE 'KOOP GEEN KORTSNUIT'

In samenwerking met Caring Vets, Stichting DierenLot, de Sophia-Vereeniging en met steun van het cluster gezelschapsdieren van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde lanceren we in augustus de campagne 'Koop geen kortsnuit'. Daarmee willen we potentiële kopers van deze misvormde honden ontmoedigen.

De campagne bestaat onder meer uit abri-posters, socialmediaposts, Marktplaatsadvertenties en een informatiepakket voor dierenklinieken, trimsalons en hondenscholen. Op koopgeenkortsnuut.nl tonen we behalve alle gezondheidsproblemen – en bijbehorende kosten – ook tips voor mensen die al een kortsnuit hebben om het leven van hun hond wat draaglijker te maken.

Meer dan vijftig organisaties onderschrijven de campagne, waaronder grote dierenartsenpraktijken als Anicura, huisdierenverzekeraar Petplan en belangrijke organisaties als de Dierenbescherming en de Koninklijke Hondenbescherming. Ook leidt de campagne in september tot Kamervragen van de VVD en de Partij voor de Dieren. Wij vervolgen de campagne in 2023, net zolang tot het aangekondigde houdverbod wettelijk van kracht is.

← De posters zijn te zien in abri's in Amsterdam, Haarlem, Den Haag, Rotterdam en Breda, en op grote billboards langs snelwegen. Ook hangen ze in dierenklinieken, trimsalons en bij hondenscholen.
Foto: Maarten Nauw/Dier&Recht

SANCTIES UITGEDEELD AAN MALAFIDE FOKKERS

Dier&Recht dient geregeld handhavingsverzoeken in bij de NVWA tegen malafide fokkers van honden en katten. In 2022 krijgen twee van die fokkers een officiële waarschuwing. Een van hen fokt met ouderdieren waarvan bekend is dat er epilepsie voorkomt in de lijn. De ander fokt Scottish folds; deze populaire katten worden bewust gefokt met een pijnlijke kraakbeenziekte die gevouwen oren veroorzaakt. Een fokker van Engelse bulldogs krijgt een 'last onder dwangsom' opgelegd, wat betekent dat hij een boete krijgt als hij doorgaat.

↑ Omdat veel fokkers zich niet aan de wet houden, dienen we handhavingsverzoeken in bij de NVWA. Zoals tegen een fokker van Scottish folds. De gevouwen oren worden veroorzaakt door een erfelijke groeistoornis van het kraakbeen, die zich helaas niet beperkt tot de oren.

Ook wint Dier&Recht een langlopende rechtszaak waarin we een eigenaar bijstaan van een labrador met een aangeboren aandoening. Volgens de rechter is de fokker verantwoordelijk voor de aandoening van de hond. Deze fokker moet naast het aankoopbedrag

ook de medische kosten vergoeden.

RECHTSAAK VOOR VERBOD OP HET DOODSCHIETEN VAN ZWERFKATTEN

Hoewel de Tweede Kamer al in 2013 een motie aannam om de jacht op zwervkatten in heel Nederland te verbieden, blijft Friesland – als enige provincie – toestaan dat jagers katten afschieten. Dier&Recht start in januari 2022 een juridische procedure om dit afschot te verbieden. Wij wijzen op een prima alternatief om het aantal zwervkatten onder controle te houden: vangen, castreren, chippen en vrijlaten (bekend onder de Engelse afkorting TNRC). Deze diervriendelijke methode wordt al jarenlang met succes toegepast door andere provincies.

In oktober is ons verzoek, ook na een bezwaar op de weigering, door de provincie afgewezen. Dier&Recht is in december in beroep gegaan; de zaak loopt door in 2023. Met een petitie oefenen we extra druk uit op de provincie.

↑ Friesland houdt stug vast aan een achterhaald besluit van bijna twintig jaar geleden, zonder dat er een goede reden bestaat voor het afschieten van zwervkatten.

EUROPEES BURGERINITIATIEF TEGEN BONT

Dieren op bontfokkerijen leven onder afgrijselijke omstandigheden. In twaalf Europese landen, waaronder Nederland, is de bontfokkerij al verboden. Met het Europees burgerinitiatief 'Europa bontvrij' vragen we de Europese Unie om een verbod op bontfokkerijen en op het verkopen van bont in heel Europa. Dier&Recht werkt hierbij vanuit Eurogroup for Animals samen met Bont voor Dieren, World Animal Protection en VIER VOETERS.

Bij 1 miljoen handtekeningen is de Europese Commissie verplicht om het voorstel in behandeling te nemen. Op 1 maart 2023 werd de campagne stopgezet met 1,7 miljoen handtekeningen.

NIET-GEREALISEERDE CAMPAGNES IN 2022

Een aantal voorgenomen campagnes hebben we in 2022 niet kunnen uitvoeren. Zo wilden we campagne voeren tegen de inzet van te jonge paarden in de topsport. Hoewel veel mensen uit de paardenwereld dit probleem onderschrijven, bleek het leed voor deze paarden nog lastig wetenschappelijk hard te maken.

Daarnaast zijn we door tijdgebrek niet toegekomen aan de geplande campagnes over kalvertransporten en epilepsie bij rashonden. Voor een campagne over gezondheidsproblemen van het hondenras shar-pei is het wachten op NVWA-inspecties bij fokkers. In oktober 2022 hebben we de NVWA in gebreke gesteld vanwege de extreem trage verwerking van ons handhavingsverzoek.

Tot slot hebben we afgezien van een voorgenomen onderzoek naar het kennisniveau onder Nederlanders over de paardensport en kortsnuitige honden. Dat besluit volgde op het gebrek aan media-aandacht voor het uitgevoerde onderzoek naar de kennis over het dierenleed achter zuivel. In 2023 gaan we het publieksbewustzijn over deze onderwerpen stapsgewijs uitbreiden.

3. ORGANISATIE

3.1 MISSIE

We strijden voor een wereld waarin alle dieren een leven kunnen leiden dat past bij hun behoeftes en natuurlijke gedrag. We leren mensen het dier kennen om duidelijk te maken dat dieren geen producten of accessoires zijn. Het is onze missie ervoor te zorgen dat mensen andere dieren behandelen met respect. Zolang mensen nog dierlijke producten consumeren, zet Dier&Recht zich in voor een rechtvaardiger behandeling van de levende wezens die daarvoor gehouden worden. Ook bij huisdieren zouden natuurlijke behoeftes voorop moeten staan. Kuddedieren als paarden hebben behoefte aan vrije beweging in een kudde in plaats van een leven in eenzame opsluiting. Gezelschapsdieren hebben behoefte aan een gezond lichaam dat hen ondersteunt bij hun activiteiten in plaats van een lijf dat ziek is en zeer doet door moedwillig fokken op die uiterlijke kenmerken die mensen mooi of schattig vinden.

3.2 VISIE

Dier&Recht zet zich in voor een wereld waarin de mens respectvol omgaat met dieren en de planeet. Wij zien een toekomst waarin plantaardige voeding de norm is. De dieren die we dan nog houden, hebben een leven dat waard is om geleefd te worden. In een eerlijke wereld hebben alle dieren een leven dat tegemoetkomt aan hun behoeftes.

3.3 ORGANISATIESTRUCTUUR

Er is een nauwe samenwerking tussen Dier&Recht en haar zusterorganisatie Varkens in Nood. Het driekoppige bestuur valt samen met de directie, en is gelijk aan het bestuur van Varkens in Nood. Het bestuur is verantwoordelijk voor het besturen van de stichting volgens het statutaire doel en legt verantwoording af aan de raad van toezicht. Bestuurstaken zijn onbezoldigd. Als directie van de stichting worden de leden betaald uit het budget van Varkens in Nood.

Deze leden van bestuur/directie/management zijn:

- Frederieke Schouten, voorzitter (tevens directeur)
- Eefje Klinkenberg, secretaris
- Michiel Bezemer, penningmeester

Wijze benoemen en zittingsduur bestuur

De raad van toezicht benoemt, schorst en ontslaat de bestuurders en bepaalt wie in het bestuur de functie van voorzitter, secretaris en penningmeester vervult. Bestuurders worden benoemd voor een periode van maximaal vier jaar en zijn direct herbenoembaar.

Relevante nevenfuncties bestuursleden

Voorzitter Frederieke Schouten heeft als onbezoldigde nevenfunctie het vicevoorzitterschap van dierenartsenvereniging Caring Vets.

3.4 RAAD VAN TOEZICHT

De raad van toezicht is behalve voor het benoemen, schorsen en ontslaan van bestuurders verantwoordelijk voor het controleren en goedkeuren van het jaarverslag en de jaarrekening. De raad houdt toezicht op het goed functioneren van de organisatie, op de strategie en het handelen van het bestuur in relatie tot het statutaire doel. De raad bepaalt daarnaast de arbeidsvoorwaarden voor werknemers die als bestuurders zijn benoemd. Ook is de raad van toezicht beschikbaar voor gevraagd en ongevraagd advies aan de bestuursleden. De leden van de raad zijn onbezoldigd. Zij nemen ook zitting in de raad van toezicht van Varkens in Nood.

De leden van de raad van toezicht zijn:

- Olivier Wegloop, voorzitter
- Bernice Bovenkerk
- Chantalle van Goethem
- Anne van Veen

3.5 MEDEWERKERS

Kengetallen medewerkers

Medewerkers*	3
Fte**	2,7
Vast/tijdelijk contract	3/0
In dienst/uit dienst	0/1
Gemiddeld aantal jaar in dienst	3,6
Gemiddelde leeftijd***	40
Ziekteverzuim****	22,9%
Kantoorhonden	1

* Het aantal betaalde krachten per 31 december 2022

** Gemiddelde bezetting over het jaar in fte

*** Gemeten over het bestand op 31 december 2022

**** Sinds januari 2022 is een van de medewerkers langdurig ziek. Het percentage ziekteverzuim valt daarom hoog uit. In samenwerking met de bedrijfsarts wordt er gewerkt aan herstel en opbouw. Dit loopt door in 2023.

Teams en leiding

Dier&Recht heeft een campaigner en twee inhoudelijk medewerkers in dienst. Zij worden ondersteund door de inhoudelijk en communicatiemedewerkers van Varkens in Nood.

Binnen de organisatie zijn er twee teams: team Inhoud en team Communicatie. De campaigner is onderdeel van team Communicatie, samen met vijf medewerkers van Varkens in Nood. De inhoudelijk medewerkers zijn onderdeel van team Inhoud, samen met vijf medewerkers van Varkens in Nood. Elk van de teams wordt aangestuurd door een van de directieleden.

Personeelscyclus

Leidinggevenden voeren iedere maand één-op-ééngesprekken met hun teamleden. Daarnaast worden met medewerkers met een tijdelijk contract halfjaargesprekken gevoerd, en met medewerkers met een vast contract jaargesprekken. In deze gesprekken bespreken medewerkers met hun leidinggevenden hoe het gaat en aan welke doelen ze het komende jaar gaan werken. De gesprekken worden schriftelijk vastgelegd en ondertekend door beide partijen.

Salarissen

We volgen de salarisschalen van de CAO Sociaal Werk. Met ieder jaar langer in dienst gaat de medewerker een tree omhoog op de salarisschaal. Verder baseren we verhoging van salarissen op de prestaties en behaalde resultaten, zoals deze besproken worden in de halfjaar- en jaargesprekken. We hanteren een niveau-indeling in junior, medior en senior op basis van opleiding en werkervaring. Een medewerker kan gedurende de loopbaan opschuiven.

Dier&Recht werkt niet met eindejaarsuitkeringen of bonussen. De directeur (die in dienst is van Varkens in Nood en niet wordt betaald vanuit Dier&Recht) verdient inclusief pensioenbijdrage € 3.908 per maand (1 fte).

In 2022 hebben we de fulltimewerkweek verlaagd van 40 naar 36 uur. Hiermee volgen we nu ook dit element uit de CAO Sociaal Werk.

Cursussen en trainingen

We bieden medewerkers graag de kans om door te leren en zich te ontwikkelen binnen de organisatie. Het volgen van cursussen en trainingen wordt dan ook gestimuleerd. In 2022 zijn er cursussen en trainingen gevolgd op het gebied van schrijven, feedback geven en RACI (weergeven van verantwoordelijkheden binnen een project).

Werving en selectie

De werving en selectie van nieuwe medewerkers hebben we in eigen beheer. Bij voorkeur voeren we twee gesprekken met een sollicitant. Soms vragen we de sollicitant om voor het tweede gesprek een opdracht te maken.

3.6 SAMENWERKING

Stichting Varkens in Nood

Dier&Recht werkt nauw samen met Varkens in Nood. We bundelen de krachten voornamelijk in rechtszaken en andere juridische procedures.

Varkens in Nood en Dier&Recht zijn in één kantoor gevestigd. Veel medewerkers zetten zich in voor beide stichtingen.

Dierencoalitie

Dier&Recht is aangesloten bij de Dierencoalitie, waarin zeventien dierenwelzijnsorganisaties samenwerken aan politieke belangenbehartiging. De Dierencoalitie heeft als doel om in belangrijke politieke en maatschappelijke kwesties effectief voor de dieren op te komen.

Eurogroup for Animals

Dier&Recht is lid van Eurogroup for Animals, een samenwerkingsverband van Europese dierenwelzijns- en dierenrechtenorganisaties. Eurogroup for Animals voert op Europees niveau campagnes, lobbyt in Europa voor de dieren en coördineert initiatieven uit verschillende lidstaten.

Andere dierenwelzijnsorganisaties

Op regelmatige basis overleggen we met andere dierenwelzijnsorganisaties. We bespreken de verschillende aandachtsgebieden en campagnes. Door globaal op de hoogte te zijn van elkaar acties kunnen we elkaar versterken wanneer dat strategisch handig is. Ook voorkomen we door goed contact dat we dubbel werk doen. Daarnaast is het prettig om relevante informatie met elkaar te kunnen delen. We strijden samen voor hetzelfde doel.

4.1 UITGANGSPUNTEN

Onze donateurs zijn van onschatbare waarde; zij maken ons werk voor de dieren mogelijk. Hun donaties, samen met nalatenschappen, vormen het grootste deel van onze inkomsten. We hebben een grote verantwoordelijkheid tegenover onze donateurs.

Uitgangspunten:

- Geld zo effectief mogelijk besteden
- Luisteren naar donateurs en hun behoeftes serieus nemen
- Nieuwe donateurs werven in het kielzog van onze inhoudelijke campagnes
- Langlopende relaties aangaan met losse giftgevers
- Waken voor overvragen van bestaande donateurs
- Zorgvuldig omgaan met donateursgegevens

Dier&Recht ontvangt geen subsidie van de overheid. Voor specifieke campagnes zoeken we incidenteel financiering bij dierenwelzijnsfondsen.

4.2 ACTIVITEITEN IN 2022

Donateursmailingen

We verstuurden tweemaal een (papieren) nieuwsbrief naar onze donateurs. De nieuwsbrief beschrijft onze activiteiten in de achterliggende periode. Daarnaast stuurden we tweemaal een brief met een donatieverzoek naar een selectie van onze donateurs; hiermee vragen we donateurs bij te dragen aan een specifieke campagne. In 2022 vroegen we donaties voor onze zuivelcampagne en onze posteractie 'Piet, vergeet ons niet'.

Telefonische werving

We hebben deelnemers aan onze acties – als ze daarvoor toestemming gaven – benaderd met de vraag of ze vaste donateur wilden worden.

Losse giften

Tijdens campagnes hebben we een aantal e-mailnieuwsbrieven verzonden met een giftverzoek. Ondertekenaars van petitie werd na het ondertekenen gevraagd om een donatie. We hebben specifiek geld ingezameld om onze zuivelcampagne (abri's op straat) te verlengen.

4.3 RESULTATEN

In 2022 hebben 6200 donateurs één of meerdere donaties gedaan, in 2021 waren dat er circa 5500. De meeste nieuwe donateurs kwamen binnen naar aanleiding van de zuivelcampagne.

De gemiddelde bijdrage per donateur daalde licht van € 59,00 per jaar in 2021 naar € 57,54 per jaar in 2022.

Periodieke donateurs

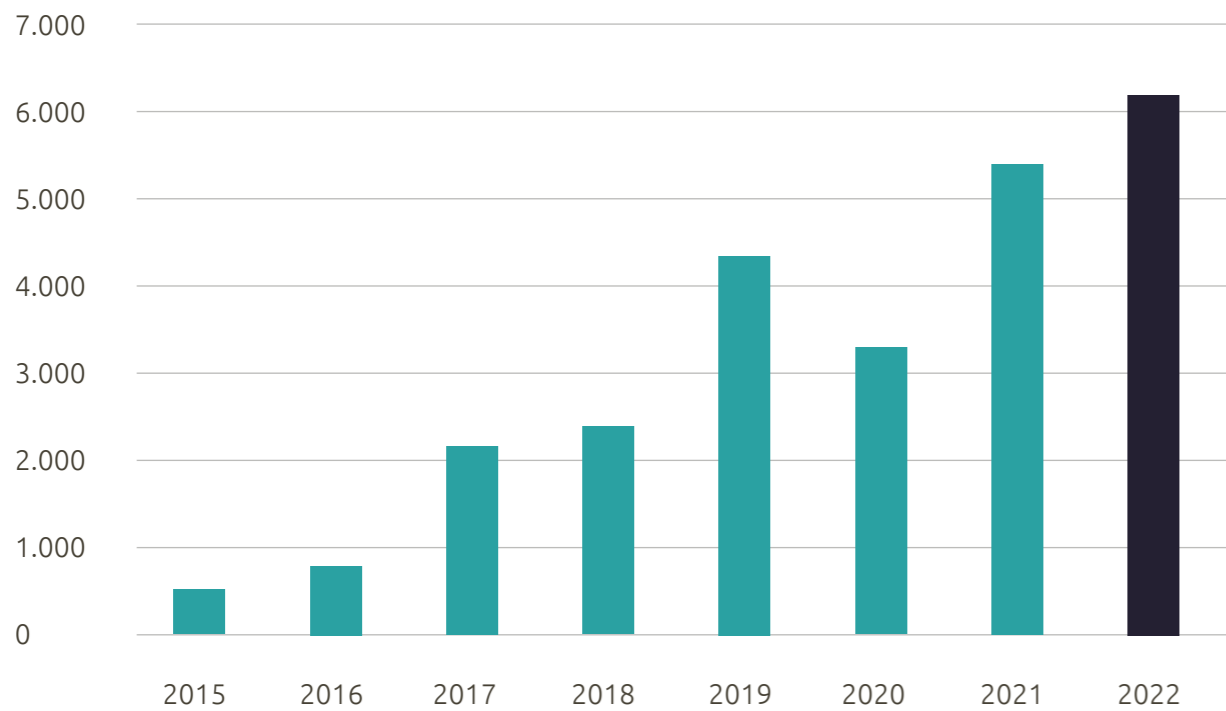
Het aantal periodieke donateurs steeg van 2300 in 2021 naar 2500 in 2022, een groei van 9%. Het grootste deel hiervan is het resultaat van het nabellen van sympathisanten die meedoen aan onze acties. Het percentage donateurs dat ons

steunt met een periodieke bijdrage is 40%.

Het aantal donateurs met een periodieke schenkenovereenkomst steeg van 75 naar 95. Deze groep donateurs steunt ons werk voor minstens vijf jaar met een vaste bijdrage. De gemiddelde bijdrage van deze donateurs is bijzonder hoog: € 280 per jaar.

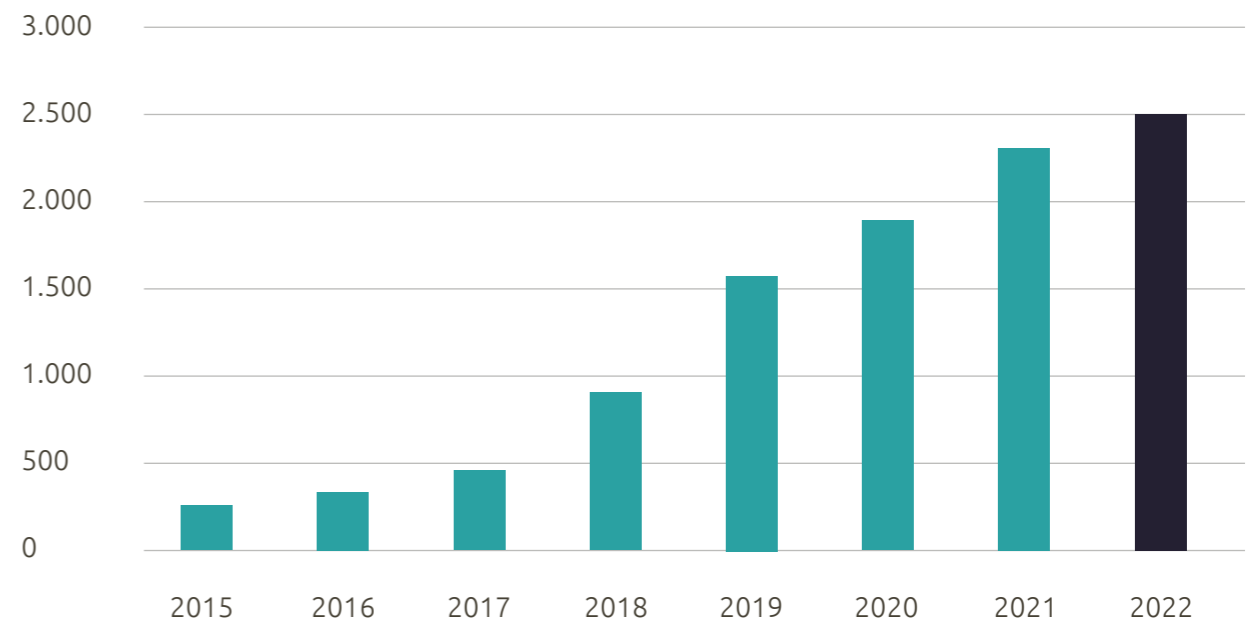
Circa 230 periodieke donateurs zetten hun bijdrage stop, de meesten om financiële redenen.

Aantal donateurs* 2015-2022:

*donateur: iemand die in een jaar minstens eenmaal een donatie heeft gedaan.

Aantal periodieke donateurs 2015-2022:

5. FINANCIËEL VERSLAG

We sloten het jaar af met een klein negatief resultaat van - € 258. De inkomsten kwamen meer dan € 44.600 hoger uit dan begroot, met name door donaties die we ontvingen voor de zuivelcampagne en ontvangen dwangsommen van de NVWA wegens het te laat reageren op WOO- en handhavingsverzoeken. Uitgaven waren € 54.100 hoger dan begroot, vooral door hogere kosten voor de zuivelcampagne.

In 2022 hebben we € 524.100 aan totale baten gerealiseerd, een stijging van 31% ten opzichte van het vorig jaar. De totale lasten (inclusief financiële lasten) stegen echter ook met 37% tot € 524.400. Ons eigen vermogen was € 30.600 aan het einde van het jaar.

VERDELING LASTEN

Algemene lasten worden toegerekend aan campagnebestedingen, fondsenwerving en beheerskosten, op basis van versleutelingspercentages, gebaseerd op het aantal fte's dat op deze gebieden werkzaam was.

De kosten voor papieren mailingen worden voor de helft toegerekend aan voorlichting en voor de helft aan fondsenwerving. Alle andere fondsenwervingskosten, bijvoorbeeld de kosten voor het bellen van donateurs, worden voor 100% toegerekend aan fondsenwerving.

Uitgaven

De totale uitgaven stegen ten opzichte van 2021 met € 141.100 naar € 524.400. Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door toename van campagne-uitgaven.

De totale kosten besteed aan de doelstellingen, inclusief lastentoedeling van personeel en algemene lasten, bedroegen in 2022 € 476.500. 91% van de uitgaven werd besteed aan de doelstellingen, 8% aan fondsenwerving en 1% aan beheer en administratie.

Personeel

Personeelskosten stegen circa ten opzichte van 2021 van € 115.000 naar € 145.500. Dit is 5% hoger dan begroot. We volgen de salarisschalen van de CAO Sociaal Werk. In die CAO was er een algehele loonsverhoging van 2,5% in december 2021 en 1,13% in januari 2022. En we hebben het aantal uur in een voltijdswerkweek teruggebracht van 40 naar 36, zodat we ook hier de CAO Sociaal Werk volgen.

Huisvesting

Dier&Recht maakt gebruik van het kantoor van Varkens in Nood. In mei 2018 hebben de stichtingen hun intrek genomen in een ruimte aan Tilanusstraat 8b, Amsterdam. Kosten voor huisvesting worden sinds 2019 naar rato gedeeld met Varkens in Nood en bedroegen in 2022 € 9.000.

Kantoorkosten

Deze kosten stegen enigszins ten opzichte van 2021 tot € 12.700. Hiermee lagen de kosten 6% lager dan begroot.

Fondsenwerving

De kosten voor werving en mailings stegen licht van € 39.000 in 2021 naar € 44.000 in 2022. Oorzaak zijn hogere kosten voor telefonische werving. Het percentage van de totale inkomsten dat werd besteed aan fondsenwerving bleef ten opzichte van 2021 gelijk op 10%.

Campagnes en voorlichting

De kosten voor campagnes stegen sterk, van € 204.200 in 2021 tot € 309.500 in 2022. De kosten van de zuivelcampagne, waarvoor we reclamezendtijd en straatreclame hebben ingezet, waren goed voor meer dan de helft van de campagnekosten.

INKOMSTEN

De belangrijkste bronnen van inkomsten voor de stichting zijn de inkomsten uit periodieke donaties, inkomsten naar aanleiding van onze campagnes en inkomsten uit donateursmailings. De inkomsten uit donaties stegen in 2022 ten opzichte van 2021 met bijna € 58.000 (18%) tot € 378.000. De blijvende groei van het aantal periodieke donateurs en het grote aantal losse donaties dat we ontvingen naar aanleiding van de zuivelcampagne is de belangrijkste verklaring voor de stijging.

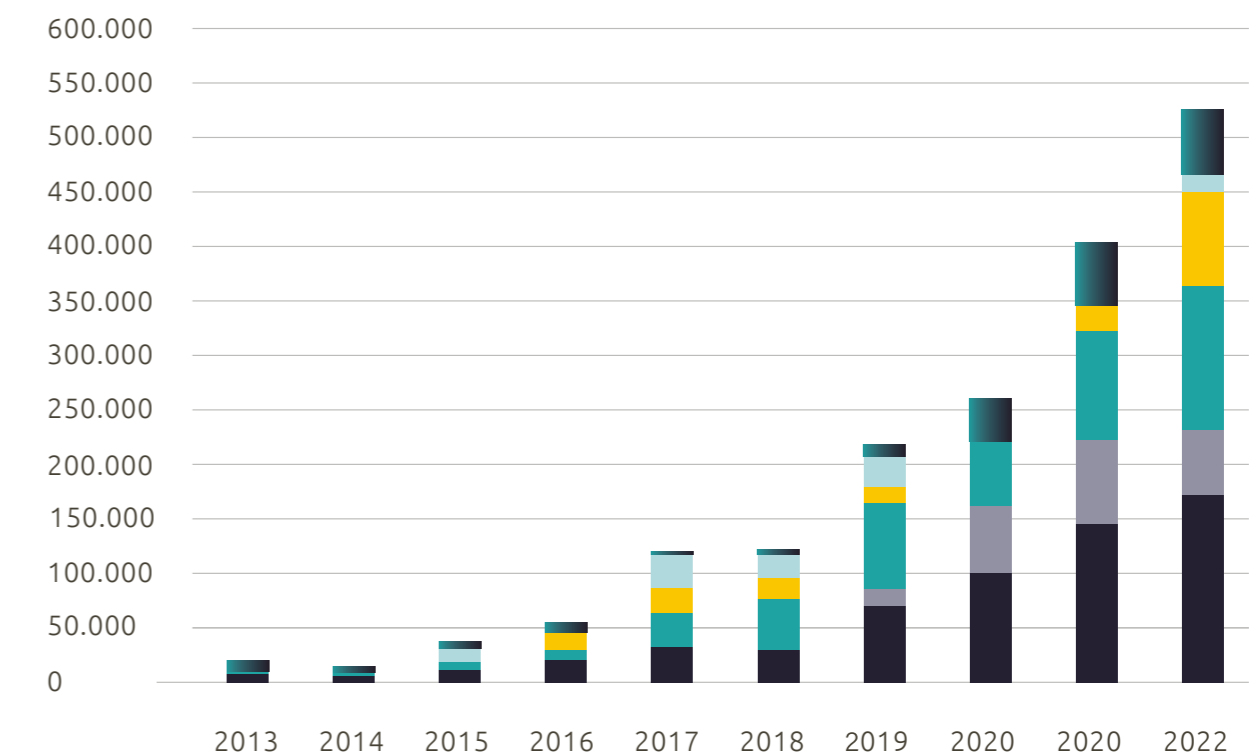
Inkomsten uit periodieke donaties stegen van € 144.500 tot € 174.300. Inkomsten uit eenmalige donaties stegen van € 98.000 naar bijna € 133.000. Inkomsten uit donateursmailings daalden van € 77.500 tot € 56.000. We ontvingen één legaat van € 15.500.

Van andere fondsen ontvingen we in totaal € 86.750. Voor onze 'Koop geen kortsnuit'-campagne ontvingen we bijdragen van Stichting DierenLot (€ 15.000), Stichting Nijldier (€ 5.000), Stichting Bouwstenen voor Dierenwelzijn (€ 3.000), Stichting van der Voort van Zijp (€ 2.500) en Stichting Femme van der Schaaf (€ 1.000). Voor de zuivelcampagne ontvingen we bijdragen van Stichting Symbio (€ 25.000 en € 5.000), Fred Foundation (€ 15.000) en Stichting Abri voor Dieren (€ 7.500). Van DierenLot ontvingen we ook een bijdrage van € 7.500 voor onze campagne voor een handelsverbod van kortsnuitige honden en katten.

Tot slot ontvingen we van DierenLot een bijdrage van € 250 voor een lezing van onze dierenarts op een vrijwilligersdag van DierenLot. We zijn al deze fondsen bijzonder dankbaar voor hun bijdragen! Zij maakten de realisatie van veel campagnes mogelijk.

Ten slotte ontvingen we € 49.000 aan ingebrekestellingen en dwangsommen van de NVWA wegens het te laat reageren op onze WOO- en handhavingsverzoeken en ontvingen we € 10.000 naar aanleiding van de gewonnen bodemprocedure tegen Agractie.

Meerjarenoverzicht inkomsten:

- overig
- nalatenschap
- subsidies
- losse giften
- mailings
- periodiek

5.1 JAARREKENING 2022

	31 dec 2022		31 dec 2021	
ACTIVA				
Vlottende activa				
<i>Vorraden en onderhanden werk</i>				
Voorraad	1.028		1.028	
		1.028		1.028
<i>Vorderingen en overlopende activa</i>				
Debiteuren	0		406	
Overige vorderingen	13.034		366	
		13.034		772
Liquide middelen				
Rekening courant bank	56.157		105.045	
		56.157		105.045
		<u>70.219</u>		<u>106.845</u>
PASSIVA				
Reserves en fondsen				
Overige reserves	30.626		30.884	
		30.626		30.884
Kortlopende schulden				
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	12.521		20.670	
Belastingen en premies sociale verzekeringen te betalen	7.165		3.292	
Overige schulden	19.907		51.999	
		39.593		75.961
		<u>70.219</u>		<u>106.845</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
BATEN			
Baten uit eigen fondsenwerving	378.356	340.500	320.122
Bijdragen derden	86.750	102.500	23.130
Overige baten	58.990	36.500	58.330
Totaal baten	<u>524.096</u>	<u>479.500</u>	<u>401.582</u>
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
Kosten campagnes en voorlichting	476.469	400.896	344.839
als % van totaal baten	91%	84%	86%
als % van totaal lasten	92%	86%	91%
Wervingskosten			
Kosten eigen fondsenwerving	39.083	60.035	30.576
als % van totaal geworven baten	10%	18%	10%
als % van totaal lasten	8%	13%	8%
Beheer en administratie			
Kosten beheer en administratie	5.049	5.569	4.635
als % van totaal lasten	1%	1%	1%
Totaal lasten	<u>520.601</u>	<u>466.500</u>	<u>380.050</u>
Saldo voor financiële baten en lasten	3.495	13.000	21.532
Financiële baten & lasten	-3.753	-4.500	-3.233
Saldo van baten en lasten	<u>-258</u>	<u>8.500</u>	<u>18.299</u>
Toevoeging/(onttrekking) overige reserves	-258	8.500	18.299
Saldo na bestemming	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

TOELICHTING OP DE JAARREKENING

ALGEMENE TOELICHTING

Activiteiten

Stichting Dierenrecht, statutair gevestigd op de Tilanusstraat 8 1091 BH te Amsterdam en ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41152567, heeft als doel dieren, zowel individueel als gezamenlijk, te beschermen in de ruimste zin van het woord en hun belangen in onze maatschappij (via het recht) te behartigen. Hierbij wordt rekening gehouden met de intrinsieke waarde van het dier en met het welzijn zoals dat door het dier wordt ervaren.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine organisaties-zonderwinststrevende (Richtlijn C1), die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De staat van baten en lasten is ingericht volgens de Richtlijnen voor kleine fondsenwervende organisaties (C2).

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of verwaardingsprijs.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van de stichting zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Voorraden

De voorraad drukwerk wordt gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courant schulden bij banken zijn opgenomen onder

schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het kapitaal van Stichting Dierenrecht bestaat uit reserves en fondsen.

Reserves

Als het bestuur van de stichting een specifieke bestemming heeft gegeven aan de ter beschikking staande middelen, worden deze gepresenteerd onder de bestemmingsreserves. In de toelichting op de balans wordt de aard van de bestemming omschreven. Voor zover geen specifieke bestemming door het bestuur van de stichting is meegegeven aan de ter beschikking staande middelen, worden deze gepresenteerd onder overige reserves.

Fondsen

Als een derde een specifieke bestemming heeft gegeven aan de ter beschikking staande middelen, worden deze gepresenteerd onder de bestemmingsfondsen.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de bedragen waartegen de schuld moet worden afgelost. Dit is meestal de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Baten uit fondsenwerving

De baten uit fondsenwerving worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd. Voor periodieke donaties betreft dat het jaar waarin de donaties opeisbaar zijn geworden. Voor incidentele donaties is dat het moment waarop deze worden ontvangen. Baten uit legaten en erfenissen worden verantwoord op het moment dat deze

worden ontvangen dan wel op het moment dat de waarde ervan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Exploitatiesubsidies

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen.

Overige baten

De overige baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd. Doorgaans is dat het moment waarop de baten worden ontvangen.

Lasten en de toerekening ervan
De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. De lasten worden toegerekend aan de activiteiten op basis van versleutingspercentages. De toerekening is toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten.

Personeelsbeloningen

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Belastingen

De stichting drijft geen onderneming en is derhalve vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

	31 dec 2022	31 dec 2021
VOORRADEN EN ONDERHANDEN WERK		
Voorraad		
Voorraad drukwerk	1.028	1.028
	<hr/>	<hr/>
	1.028	1.028
<i>Dit zijn enveloppen en machtigingskaarten die we in een wat grotere hoeveelheid hebben laten drukken en bij ons verzendhuis hebben staan. Bij donateursmailingen putten we uit deze voorraad.</i>		
VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA		
Debiteuren		
Debiteuren	0	406
	<hr/>	<hr/>
<i>Dit betreft een vordering op Stichting Varkens in Nood.</i>	0	406
Overige vorderingen		
Vooruitbetaalde bedragen	1.184	366
Overige te ontvangen bedragen	10.000	0
Nog te ontvangen donaties	1.850	0
	<hr/>	<hr/>
	13.034	366
LIQUIDE MIDDELEN		
Rekeningen courant bank		
ING Bank	54	401
Triodos Bank 1	49.701	75.032
Triodos Bank 2	6.402	0
Triodos Bank 3	0	28.574
Rekening-courant bank 7	0	1.038
	<hr/>	<hr/>
	56.157	105.045

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

	31 dec 2022	31 dec 2021
RESERVES EN FONDSEN		
<i>De reserves en fondsen kunnen als volgt worden weergegeven:</i>		
Overige reserves	30.626	30.884
Totaal reserves	30.626	30.884
Overige reserves		
<i>Het verloop kan als volgt worden weergegeven:</i>		
Stand per 1 januari	30.884	12.585
Resultaatbestemming	-258	18.299
Stand per 31 december	30.626	30.884
Resultaatbestemming		
<i>Voorgesteld wordt om het resultaat ad € -258 als volgt te bestemmen:</i>		
Toevoeging/(onttrekking) overige reserves	-258	
	<hr/>	
	-258	
Dit voorstel is reeds verwerkt in de balans per 31 december 2022		

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2021

	31 dec 2022	31 dec 2021
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren	12.521	20.670
	12.521	20.670
<i>Hierin is begrepen een schuld aan Stichting Varkens in Nood van € 11.271 (v.j. € 14.073)</i>		
Belastingen en premies sociale verzekeringen te betalen		
Te betalen omzetbelasting	3.371	0
Loonbelasting	3.794	3.292
	7.165	3.292
Overige schulden		
Te betalen netto-loon	163	872
Reservering vakantiegeld	4.554	5.430
Nog te betalen accountantkosten	3.025	3.025
Vooruitontvangen subsidies	10.000	40.000
Reservering vakantiedagen	2.165	2.672
	19.907	51.999

De vooruitontvangen subsidies betreffen in het boekjaar ontvangen bedragen voor campagnes die in het volgende jaar plaats zullen vinden.

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

(Meerjarige) financiële verplichtingen

Er zijn niet in de balans opgenomen verplichting voor de huur van het kantoorpand. Door Stichting Varkens in Nood is een huurcontract afgesloten, waarvan de jaarlijkse huur circa € 39.500 bedraagt. De verplichting met een looptijd tussen de 2 en 5 jaar bedraagt € 158.000 en de verplichting langer dan 5 jaar € 13.000. Een deel van de huurlast komt voor rekening van Stichting Dierenrecht.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

Voor een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de begroting en voorgaand jaar wordt verwezen naar het bestuursverslag.

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Baten uit eigen fondsenwerving			
Periodieke donaties	174.247	176.500	144.612
Eenmalige donaties	132.649	85.000	98.224
Donateursmailingen	55.960	79.000	77.286
Legaten, erfenissen	15.500	0	0
	378.356	340.500	320.122
Bijdragen derden			
Subsidies	86.750	102.500	23.130
	86.750	102.500	23.130
Overige baten			
Inkomsten dwangsommen en ingebrekestellingen	48.948	35.000	56.208
Juridische bijstand	10.000	1.500	1.982
Overige inkomsten	42	0	140
	58.990	36.500	58.330

Lastentoerekening

Algemene lasten, zoals personeelskosten, huisvestingskosten en kantoor- en algemene kosten, worden toegerekend aan campagnebestedingen, fondsenwerving en beheerskosten, op basis van versleutelingspercentages, gebaseerd op het aantal fte's dat op deze gebieden werkzaam was.

De kosten voor papieren mailingen worden voor de helft toegerekend aan voorlichting en voor de helft aan fondsenwerving. Alle andere fondsenwervingskosten, bijvoorbeeld de kosten voor het bellen van donateurs, worden voor 100% toegerekend aan fondsenwerving.

Op basis van de beschreven methodiek, ontstaat de volgende toerekening:

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2022

Voor een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de begroting en voorgaand jaar wordt verwezen naar het bestuursverslag.

	Realisatie 2022		Begroting 2022		Realisatie 2021	
Voorlichting						
Aankopen en uitbesteed werk	100%	25.146	100%	17.000	100%	8.614
Publiciteit en communicatie:						
- Donateursmailingen	50%	11.972	50%	12.250	50%	10.704
- Werving en mailing algemeen	0%	0	0%	0	0%	0
Algemene lasten						
- Personeelskosten	15%	22.244	18%	24.182	18%	20.073
- Huisvestingskosten	15%	1.381	18%	2.278	18%	1.825
- Kantoor- en algemene koste	15%	1.940	18%	2.366	18%	2.089
		62.683		58.076		43.305
Campagnes						
Aankopen en uitbesteed werk	100%	284.321	100%	215.500	100%	195.587
Algemene lasten:						
- Personeelskosten	77%	112.646	77%	106.810	77%	88.660
- Huisvestingskosten	77%	6.992	77%	10.062	77%	8.059
- Kantoor- en algemene kosten	77%	9.827	77%	10.448	77%	9.228
		412.786		342.820		301.534
Fondsenwerving						
Publiciteit en communicatie:						
- Donateursmailingen	50%	11.972	50%	12.250	50%	10.703
- Overige publiciteit en communicatie	100%	20.002	100%	45.000	100%	17.556
Algemene lasten:						
- Personeelskosten	4%	6.185	2%	2.336	2%	1.939
- Huisvestingskosten	4%	384	2%	220	2%	176
- Kantoor- en algemene kosten	4%	540	2%	229	2%	202
		39.083		60.035		30.576

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021

Voor een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de begroting en voorgaand jaar wordt verwezen naar het bestuursverslag.

	Realisatie 2022		Begroting 2022		Realisatie 2021	
Beheer en administratie						
Algemene lasten:						
- Personeelskosten	3%	4.393	3%	4.672	3%	3.878
- Huisvestingskosten	3%	273	3%	440	3%	353
- Kantoor- en algemene kosten	3%	383	3%	457	3%	404
		5.049		5.569		4.635
Toelichting op de functionele kosten						
Personeelskosten						
Lonen en salarissen		111.630		105.000		86.544
Sociale lasten		21.883		20.500		19.086
Pensioenlasten		9.842		10.000		6.315
Reiskosten		818		0		1.224
Overige personeelskosten		1.296		2.500		1.382
		145.469		138.000		114.551
Gemiddeld aantal medewerkers						
In 2022 waren er 4 medewerkers in dienst met een totaal van 2,7 fte (2021: 3 medewerkers, 2,8 fte).						
Bezoldiging bestuurders						
De bestuurders zijn in hun rol als bestuurder onbezoldigd.						
Lonen en salarissen						
Lonen en salarissen		113.012		105.000		97.717
Vakantiegeld		-1.382		0		3.695
Tegemoetkoming loonkosten door UWV		0		0		-14.868
		111.630		105.000		86.544

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021

Voor een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de begroting en voorgaand jaar wordt verwezen naar het bestuursverslag.

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Sociale lasten			
Sociale lasten wg	21.274	20.500	18.560
ARBO kosten	609	0	526
	<u>21.883</u>	<u>20.500</u>	<u>19.086</u>
Pensioenen			
Pensioenbijdrage	9.842	10.000	6.315
	<u>9.842</u>	<u>10.000</u>	<u>6.315</u>
Overige personeelskosten			
Overige personeelskosten	1.296	2.000	1.382
	<u>1.296</u>	<u>2.500</u>	<u>1.382</u>
Huisvesting			
Huurkosten	9.029	12.500	10.412
	<u>9.029</u>	<u>13.000</u>	<u>10.412</u>
Kantoor- en algemene kosten			
Computer- en internetkosten	3.561	4.000	3.405
Kantoorbehoeften en drukwerk	1.659	1.500	1.353
Telefoonkosten	469	500	326
Administratiekosten	7.001	7.000	6.838
Overige kosten	0	500	1
	<u>12.690</u>	<u>13.500</u>	<u>11.923</u>
Publiciteit en communicatie			
Donateursmailingen	23.944	23.944	23.944
Donateursbeheer	6.806	6.806	6.806
Telefonische werving	13.188	13.188	13.188
Werving en mailingen algemeen	8	8	8
	<u>43.946</u>	<u>43.946</u>	<u>43.946</u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2021

Voor een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de begroting en voorgaand jaar wordt verwezen naar het bestuursverslag.

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Voorlichting			
Inkoop advertenties	19.851	12.000	5.865
Website	5.295	5.000	2.749
	<u>25.146</u>	<u>17.000</u>	<u>8.614</u>
Campagnes			
Juridische bijstand	0	1.500	953
Juridische procedures diversen	2.311	2.000	1.674
Honden	42.096	54.500	7.860
Katten	3.704	2.500	15.533
Koeien/kalveren	194.661	105.000	122.162
Paarden	13.025	35.000	15.188
Overige kosten t.b.v. campagnes	28.524	15.000	32.217
	<u>284.321</u>	<u>215.500</u>	<u>195.587</u>
Financiële baten & lasten			
Rentelasten en soortgelijke kosten	3.753	4.500	3.233
	<u>-3.753</u>	<u>-4.500</u>	<u>-3.233</u>
Rentelasten en soortgelijke kosten			
Bankkosten	3.753	4.500	3.233
	<u>3.753</u>	<u>4.500</u>	<u>3.233</u>

Ondertekening

Amsterdam, 10 mei 2023

F. Schouten
bestuurder, voorzitter

E. Klinkenberg
bestuurder, secretaris

C.M. Bezemer
bestuurder, penningmeester

B. Bovenkerk
toezichthouder

C.P.A.T. van Goethem
toezichthouder

A.C. van Veen
toezichthouder

O.A. Wegloop
toezichthouder

Aan het bestuur van:

Stichting Dierenrecht
Tilanusstraat 8
1091 BH Amsterdam

Duwel Finance For You B.V.
Postbus 415
2130 AK Hoofddorp
tel +31 (0)23 5689 280
www.duwelfinanceforyou.nl
info@duwelfinanceforyou.nl
KvK nr. 37143862

Samenstellingsverklaring van de accountant

De jaarrekening 2022 van Stichting Dierenrecht te Amsterdam is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2022 en de staat van baten en lasten over 2022 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Deze samenstellingsopdracht is door ons uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende Standaard 4410, "Samenstellingsopdrachten". Op grond van deze standaard wordt van ons verwacht dat wij u ondersteunen bij het opstellen en presenteren van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW)2. Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving toegepast.

Bij een samenstellingsopdracht bent u er verantwoordelijk voor dat de informatie klopt en dat u ons alle relevante informatie aanlevert. Wij hebben onze werkzaamheden, in overeenstemming met de daarvoor geldende regelgeving, dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat u aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan. Als slotstuk van onze werkzaamheden zijn wij door het lezen van de jaarrekening globaal nagegaan dat het beeld van de jaarrekening overeenkwam met onze kennis van Stichting Dierenrecht. Wij hebben geen controle- of beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd die ons in staat stellen om een oordeel te geven of een conclusie te trekken met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening.

Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). U en andere gebruikers van deze jaarrekening mogen er dan ook vanuit gaan dat wij de opdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door u verstrekte gegevens.

Voor een nadere toelichting op aard en reikwijdte van een samenstellingsopdracht en de VGBA verwijzen wij u naar www.nba.nl/uitleg-samenstellingsverklaring.

Hoofddorp, 10 mei 2023
namens Duwel Finance For You B.V.

R.J. (Ronald) Duwel

CONTACT

Bezoekadres

Tilanusstraat 8b
1091 BH Amsterdam
Tel. 020-6177757

Postadres

Postbus 14584
1001 LB Amsterdam

Overige informatie

IBAN: NL15 TRIO 0390 9472 10
Kvk-nummer: 41152567
RSIN: 816092205

Dier&Recht
advocaat van de dieren